

TOREN VAN DE DAGERAAD

Sarah J. Maas bij Boekeryj:

De Glazen troon-serie:

De glazen troon

De donkere kroon

Erfgenaam van vuur

Koningin van de schaduw

Rijk van stormen

Toren van de dageraad

Koninkrijk van as

Het mes van de sluipmoordenaar

De Crescent City-serie:

Huis van Aarde & Bloed

Huis van Lucht & Adem

Huis van Vuur & Schaduw

Sarah J. Maas

Toren van de dageraad

Deel 6 van de *Glazen troon*-serie

Vertaald door Gerdien Beelen

Eerste druk 2018
Tiende druk 2025

ISBN 978-90-492-0632-1
ISBN 978-94-023-0891-4 (e-book)
ISBN 978-90-528-6184-5 (audio)
NUR 334

Oorspronkelijke titel: *Tower of Dawn*
Vertaling: Gerdien Beelen
Omslagontwerp: Jim Tierney, bewerkt door Pinta Grafische Producties
Auteursfoto: © Josh Wasserman
Plattegrond © 2017 Charlie Bowater
Zetwerk: Mat-Zet bv

© 2017 Sarah J. Maas
© 2018 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Deze vertaling is tot stand gekomen in samenwerking met Bloomsbury Publishing Inc.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

*Voor mijn oma, Camilla,
die over bergen en zeeën is getrokken.
Haar buitengewone verhaal is mijn favoriete epos.*

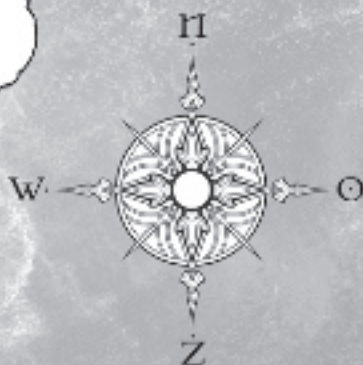
HOORDELIJKE CONTINENT

OMBRICELANDEN

HOORDELIJKE
WOESTIJN

ZUIDELIJKE
CONTINENT

KYZILTIJN
WOESTIJN

DEEL I

De godenstad

I

Chaol Westfall, voormalig kapitein van de koninklijke garde en tegenwoordig rechterhand van de nieuwe koning van Adarlan, had ontdekt dat er één geluid was dat hij boven alles verafschuwde.

Wielen.

Vooral het geratel ervan over het dek van het schip waarmee hij de afgelopen drie weken over de stormachtige wateren had gevaren. Nu ratelden en bonkten ze over de glanzende groene marmeren vloeren en gedetailleerde mozaïeken van het schitterende paleis van de Khagan van het Zuidelijke Continent in Antica.

Omdat hij niets anders kon doen dan zitten in de rolstoel die zowel zijn gevangenis was als het enige middel waarmee hij iets van de wereld kon zien, nam Chaol de details van het uitgestrekte paleis in zich op. Het was gebouwd op een van de talloze heuvels van de hoofdstad. Al het bouwmaterial was uit een bepaald deel van het machtige rijk van de khagan gehaald en gebruikt als eerbetoon aan die gebieden. Het marmer van de glanzend gewreven groene vloeren waar zijn stoel overheen ratelde was gehouwen uit de groeven in het zuidwesten van het continent. De rode pilaren die machtige bomen moesten voorstellen, met hun bovenste takken uitgestrekt over de hoge, gewelfde plafonds – allemaal deel van één eindeloze ontvangstzaal – kwamen uit de zandwoestijnen in het noordoosten.

De mozaïeken in het groene marmer waren samengesteld door ambachtslieden uit een andere roemruchte stad: Tigana, in het bergachtige zuidelijke puntje van het continent. Elk mozaïek stelde een scène voor uit het rijke, wrede, glorieuze verleden van het khaganaat: de tijd dat ze een nomadisch paardenvolk waren op de grazige steppen in het oosten; de opkomst van de eerste khagan, een krijgsheer die de verstrooide stammen verenigde tot een legermacht die het continent geleidelijk veroverde; en tot slot afbeeldingen uit de daaropvolgende drie eeuwen: de verschillende khagans die het rijk hadden uitgebreid, de

rijkdom van de honderd verschillende gebieden over het land hadden verspreid en talloze bruggen en wegen hadden gebouwd om ze met elkaar te verbinden, terwijl ze met beleid over het uitgestrekte continent regeerden.

Misschien boden de mozaïeken een visioen van wat Adarlan had kunnen zijn, dacht Chaol terwijl het geroezemoes van de verzamelde menigte tussen de gebeeldhouwde pilaren en vergulde gewelven opklonk. Althans, als Adarlan niet geregeerd zou worden door een man die een marionet was van een demonenkoning die eropuit was deze wereld te veranderen in een feestmaal voor zijn horden.

Chaol draaide zijn hoofd en keek op naar Nesryn, die met een onverstoort gezicht zijn stoel duwde. Alleen haar donkere ogen verrieden haar belangstelling voor het uitgestrekte onderkomen van de khagan; ze schoten over alle gezichten, ramen en zuilen die ze passeerden.

Ze hadden hun beste kleren voor vandaag bewaard, en de pas aangestelde kapitein van de garde zag er werkelijk schitterend uit in haar karmijnrood met gouden uniform. Hij had geen idee waar Dorian het had opgeduikeld, hetzelfde uniform dat Chaol ooit met zo veel trots had gedragen.

Aanvankelijk had hij zwart willen dragen, simpelweg omdat hij zich nooit op zijn gemak voelde in kleurrijke kleding, behalve het rood en goud van zijn koninkrijk. Maar zwart was de kleur van Erawans Valgwachters. Ze hadden die zwart-op-zwarte uniformen gedragen toen ze Klooffort terroriseerden. Toen ze zijn mannen bij elkaar dreven, martelden en vervolgens afslachtten.

Daarna hadden ze hen opgehangen aan de paleispoorten, waar ze in de wind heen en weer zwaaiden.

Op weg naar het paleis had hij het moeilijk gevonden om naar de Anticaanse wachters te kijken – fier en alert, het zwaard op de rug en een dolk aan hun zij. Ook hier onderdrukte hij de impuls om naar de plekken in de zaal te kijken waarvan hij wist dat ze er geposteerd waren, precies waar hij zijn eigen mannen ook zou hebben neergezet. Naar de plek waar hijzelf ongetwijfeld zou hebben gestaan, om toezicht te houden op de aankomst van gezanten uit een buitenlands koninkrijk.

Nesryn ontmoette zijn blik. Haar gitzwarte ogen stonden koel en knipperden niet, en haar schouderlange zwarte haar zwaaide met elke stap heen en weer. Geen spoor van zenuwen op haar knappe, ernstige

gezicht. Niets wees erop dat ze op het punt stonden een van de machtigste mannen ter wereld te ontmoeten, een man die van doorslaggevende invloed kon zijn op het lot van hun eigen continent in de oorlog die op dit moment in heel Adarlan en Terrasen uitgebroken moest zijn.

Chaol keek zonder iets te zeggen weer voor zich. De muren en pilaren en gewelfde deuropeningen hadden oren en ogen en monden, had ze hem gewaarschuwd.

Die gedachte alleen al weerhield Chaol ervan om aan de kleren te friemelen die hij uiteindelijk had uitgekozen: een lichtbruine broek, kniehoge, kastanjebruine laarzen en een wit overhemd van de fijnste zijde, dat grotendeels verborgen zat onder een donker blauwgroen jasje. Het was een eenvoudig jasje en de kostbaarheid was alleen af te zien aan de fijne koperen gespen aan de voorkant en de glans van delicaat gouddraad langs de hoge kraag en de boorden. Er hing geen zwaard aan zijn leren riem – de afwezigheid van dat troostende gewicht voelde als fantoompijn.

Net als zijn fantoombenen.

Twee taken. Hij had twee taken tijdens hun verblijf hier, en hij wist nog niet welke onmogelijker zou blijken te zijn.

De khagan en zijn zes potentiële troonopvolgers zien te overtuigen om hun aanzienlijke legers in te zetten in de oorlog tegen Erawan...

... of een genezer vinden in de Torre Cesme die hem weer aan het lopen kon krijgen.

Die hem – dacht hij met een forse rilling van afgrijzen – kon oppappen.

Hij haatte dat woord. Bijna net zo erg als het ratelen van de wielen. *Oplappen*. Ook al zou hij de legendarische genezers erom smeken, toch werkte dat woord op zijn zenuwen en werd hij er misselijk van.

Hij zette het woord en de gedachte uit zijn hoofd terwijl Nesryn de zwigende groep bedienden volgde die vanaf de haven voor hen uit had gelopen, door de kronkelende en stoffige klinkerstraten van Antica, helemaal de steile avenue op naar de koepels en zesendertig minaretten van het paleis zelf.

Aan talloze ramen, lantaarns en deuropeningen hingen stroken witte stof – zijde, vilt of linnen. Waarschijnlijk omdat er onlangs een of andere hoogwaardigheidsbekleder of een ver koninklijk familielid was overleden, had Nesryn gemompeld. Er waren hier verschillende doodsrituelen, een mengelmoes uit de talloze koninkrijken en gebieden die

door het khaganaat bestuurd werden. De witte stof was een oeroud restant uit de eeuwen waarin het volk van de khagan over de steppe rondzwierf en zijn doden te ruste had gelegd onder het waakzaam oog van de blote hemel.

Maar de stad oogde zeker niet somber toen ze erdoorheen trokken. Mensen in kleding van diverse makelij haastten zich voort, kooplieden prezen hun waren aan, gelovigen in houten of stenen tempels – elke god had zijn eigen huis in Antica, wist Nesryn te vertellen – wenkten de voetgangers op straat. En over dat alles, inclusief het paleis, hield de glanzende, lichte stenen toren die op een van de heuvels in het zuiden stond de wacht.

De Torre. De toren waar de beste sterfelijke genezers van de hele wereld woonden. Chaol had geprobeerd er niet te lang naar te kijken door de raampjes van de koets, ook al was de enorme toren zichtbaar vanaf bijna elke straat en elke uithoek van Antica. Geen van de bedienden had er iets over gezegd of hen gewezen op de dominante aanwezigheid die zelfs met het paleis van de khagan leek te wedijveren.

Nee, de bedienden hadden helemaal niet veel gezegd op hun tocht hiernaartoe, ook niet over de in de wind wapperende rouwbanieren. Ze hielden zich stil, de mannen en vrouwen met hun donkere, glanzende, steile haar. Ze droegen allemaal wijde broeken en loshangende jasjes, in kobaltblauw en bloedrood afgezet met bleek goud. Betaalde bedienden, maar wel afstammelingen van de slaven die ooit eigendom waren geweest van de voorouders van de khagan. Totdat de vorige khagan, een idealist en activist, een generatie geleden slavernij onwettig had verklaard – een van haar talloze verbeteringen van het rijk. De khagan had haar slaven de vrijheid gegeven maar ze aangehouden als betaalde bedienden, en hun kinderen ook. En nu de kinderen van hun kinderen.

Geen enkele bediende leek ondervoed of onderbetaald, en niemand had ook maar een spoor van angst getoond toen ze Chaol en Nesryn van het schip naar het paleis escorteerden. Het leek erop dat de huidige khagan zijn bedienden goed behandelde. Hopelijk zou zijn nog onbekende opvolger dat ook doen.

In tegenstelling tot de situatie in Adarlan en Terrasen besloot de khagan hier zelf wie hem opvolgde – dat werd dus niet bepaald door de volgorde van geboorte of het geslacht. De beslissing werd iets vergemakkelijkt door het feit dat een khagan zo veel mogelijk kinderen

kreeg, zodat hij of zij een ruime keuze had. En rivaliteit onder de koninklijke kinderen... daar maakten ze echt een sport van. Allemaal om hun vader of moeder te bewijzen wie het sterkst was, het wijst, het meest geschikt om te regeren.

Wettelijk was een khagan verplicht een verzegeld document op een ongemarkeerde, verborgen plek te leggen waarin de opvolger werd genoemd, mocht de khagan onverhoopt komen te overlijden voordat het officieel afgekondigd was. De naam kon te allen tijde gewijzigd worden, maar het was bedoeld om datgene te voorkomen waarvoor al werd gevreesd sinds de eerste khagan de koninkrijken en gebieden van dit continent bijeen had gevoegd: instorting. Niet door krachten van buitenaf, maar door binnenlandse oorlogen.

Die eerste khagan van lang geleden was wijs geweest. In de driehonderd jaar dat het khaganaat bestond had er geen enkele burgeroorlog gewoed.

En terwijl Nesryn Chaol langs de gracieuze buigende bedienden duwde, die stil waren blijven staan tussen twee enorme pilaren, terwijl de schitterende troonzaal zich voor hen uitstrekte, met tientallen mensen voor de gouden verhoging, die glansde in de middagzon, vroeg hij zich af welke van de vijf gestalten die voor de man op de troon stonden op een dag gekozen zou worden om dit rijk te regeren.

De enige geluiden kwamen van de ritselende kleren van het vijftigtal mensen – had hij met een paar onopvallende blikken geteld – dat zich had verzameld aan weerskanten van de schitterende verhoging, als een muur van zijde en lichamen en juwelen, bijna een avenue waar Nesryn hem nu doorheen reed.

Ritselende kleding... en het ratelen en piepen van de wielen. Ze had ze vanochtend nog geolied, maar de weken op zee hadden hun uitwerking gehad op het metaal. Elke knars en piep was alsof er nagels over steen werden getrokken.

Maar hij hield zijn hoofd hoog. Schouders naar achteren.

Nesryn bleef staan op een veilige afstand van de verhoging, van de vijf vorstenkinderen, allemaal in de bloei van hun leven, die als een muur tussen hen en hun vader in stonden.

De verdediging van de heerser: dat was de voornaamste taak van een prins of prinses. De makkelijkste manier om hun loyaliteit te bewijzen, om te vissen naar een benoeming tot opvolger. En de vijf die hier stonden...

Chaol hield zijn gezicht neutraal en telde nog een keer. Het waren er maar vijf, geen zes, zoals Nesryn had gezegd.

Hij keek niet rond of hij de zesde ergens zag, maar boog met zijn bovenlichaam. In de laatste week op zee had hij die beweging keer op keer geoefend, terwijl de temperatuur steeds hoger was geklommen en de lucht droog en zondoorstoofd was geworden. Het voelde nog steeds onnatuurlijk om het in de stoel te doen, maar Chaol boog zo diep mogelijk, totdat hij naar zijn slappe benen keek, naar zijn smetteloze bruine laarzen en de voeten die hij niet kon voelen of bewegen.

Uit het geritsel van kleding links van hem maakte hij op dat Nesryn naast hem was komen staan en ook een diepe buiging maakte.

Ze hielden het vol gedurende drie ademhalingen, wat volgens Nesryn vereist was.

Chaol gebruikte die drie ademhalingen om tot rust te komen, om de ernst van hun bezoek van zich af te zetten.

Ooit was hij er heel goed in geweest om zijn zelfbeheersing te bewaren. Hij had Dorians vader jarenlang gediend en had zonder een spier te vertrekken bevelen van hem opgevolgd. En daarvoor had hij zijn eigen vader getolereerd, die net zo snel met zijn harde woorden was als met zijn vuisten. De ware en huidige heer van Anielle.

Het 'heer' dat nu voor Chaols naam stond was een aanfluiting. Een aanfluiting en een leugen, waar Dorian ondanks Chaols protesten aan vast had willen houden.

Heer Chaol Westfall, rechterhand des konings.

Hij haatte het. Nog meer dan het geluid van wielen. Nog meer dan het lichaam waarvan hij de onderste helft niet kon voelen, het lichaam dat hem na al die weken nog steeds verraste met zijn roerloosheid.

Hij was heer van Niets. Heer van Eedbrekers. Heer van Leugenaars.

En toen Chaol zijn bovenlichaam ophief en de blik van de witharige man op de troon ontmoette, toen de verweerde bruine huid van de khagan rimpelde door een klein, sluw lachje... toen vroeg Chaol zich af of de khagan het ook wist.

Nesryn bestond uit twee delen, bedacht ze.

Het deel dat nu kapitein van Adarlans koninklijke garde was, een kapitein die haar koning gezworen had dat ze ervoor zou zorgen dat de man naast haar in de rolstoel genezen zou worden, en dat de man die voor haar op de troon zat hun een leger zou meegeven. Dat deel van Nesryn hield haar hoofd opgeheven, haar schouders naar achteren, haar handen op een niet-bedreigende afstand van het gedecoreerde zwaard aan haar zij.

En dan was er het andere deel.

Het deel dat toen ze aan kwamen varen diep ontroerd was geweest bij het zien van de torentjes, minaretten en koepels van de godenstad aan de horizon, de glanzende zuil van de Torre die trots boven alles uit-torende. Het deel dat het gerookte paprikapoeder, de frisse, scherpe geur van gember en de lonkende zoetheid van komijn had geroken zodra ze de haven achter zich had gelaten, en diep vanbinnen wist dat ze thús was. Ja, ze woonde in Adarlan en diende het land en zou haar leven ervoor geven, voor haar familie die daar nog was, maar deze plek, waar haar vader ooit had gewoond en waar zelfs haar in Adarlan geboren moeder zich meer op haar gemak voelde... Dit waren haar mensen.

De diverse tinten bruin van hun huidskleur. Het glanzende zwarte haar dat je overal zag – háár haar. De ogen die varieerden van schuin naar boven staand en groot en rond tot smal; diepzwart, kastanjekleurig en zelfs af en toe lichtbruin en groen. Haar volk. Een mengeling van koninkrijken en gebieden, dat wel, maar... hier sisten de mensen haar geen verwensingen toe op straat. Hier zouden de kinderen geen stenen naar haar gooien. Hier zouden de kinderen van haar zus zich niet anders voelen. Ongewenst.

En dat deel van haar kreeg knikkende knieën bij de gedachte aan wie – wat – er voor haar stond. Ondanks haar rechte schouders en opgeheven kin.

Nesryn had haar vader niet durven vertellen waarheen en waarom ze vertrok. Ze had alleen gezegd dat ze een opdracht had van de koning van Adarlan en een tijd weg zou blijven.

Haar vader zou het niet hebben geloofd. Nesryn kon het zelf amper geloven.

De khagan was een verhaal geweest dat op winteravonden gefluisterd werd bij de haard. De legenden over zijn nakomelingen werden verteld tijdens het eindeloze kneden van het brooddeeg in de bakkerij. De verhalen voor het slapengaan over hun voorouders susten haar ofwel in een diepe slaap of ze hielden haar de hele nacht doodsbang wakker.

De khagan was een levende mythe. Hij was net zozeer een godheid als de zesentertig goden die over deze stad en het rijk heersten.

Er waren in Antica net zo veel tempels voor die goden als er eerbetonen waren aan de diverse khagans. Meer zelfs. Daarom noemden ze het de godenstad – en vanwege de levende god die op de gouden verhoging op zijn ivoren troon zat.

De verhoging was inderdaad van zuiver goud, precies zoals in de legenden die haar vader haar had ingefluisterd. En de zes kinderen van de khagan... Nesryn wist hun namen al zonder dat ze aan haar waren voorgesteld. En Chaol ongetwijfeld ook, nadat hij zich op het schip uitgebreid had ingelezen over de familie.

Maar zo zou deze ontmoeting niet verlopen.

Want terwijl zij de voormalige kapitein de afgelopen weken alles over haar land had geleerd, had hij haar instructies gegeven wat het hofprotocol betrof. Hij was er dan wel nooit zo direct bij betrokken geweest, maar hij had er genoeg van gezien toen hij in dienst van de koning was.

Een toeschouwer van het spel, die nu een belangrijke speler zou zijn. Terwijl de inzet ondraaglijk hoog was.

Zwijgend wachtten ze tot de khagan zou gaan spreken.

Ze had geprobeerd niet met open mond rond te kijken op hun tocht door het paleis. Ze was er nooit binnen geweest tijdens haar schaarse bezoeken aan Antica door de jaren heen. Haar vader ook niet, noch zijn vader, noch hun voorouders. In een stad van goden was dit de heiligste tempel. En het gevaarlijkste labyrint.

De khagan zat doodstil op zijn ivoren troon.

Een nieuwe, bredere troon, die dateerde van honderd jaar geleden –

toen de zevende khagan de oude troon had weggedaan omdat hij er met zijn forse postuur niet meer in paste. Volgens de overlevering had hij zichzelf doodgegeten en -gedronken, maar hij had in elk geval het benul gehad om een opvolger aan te wijzen voordat hij op een dag zijn borst vastgreep en dood ineenzakte... op deze zelfde troon.

Urus, de huidige khagan, was niet ouder dan zestig en leek in veel betere conditie. Hoewel zijn donkere haar al lang net zo wit was geworden als zijn gebeeldhouwde troon en zijn gerimpelde huid vol littekens zat als aandenken aan de gevechten die hij had geleverd voor deze troon in de laatste dagen van zijn moeders leven, waren zijn onyxkleurige ogen – smal en schuin naar boven staand – helder als sterren. Alert en alziend.

Er zat geen kroon op zijn sneeuwwitte hoofd. Goden onder de sterrevelingen hadden geen onderscheidingsteken nodig om hun goddelijke heerschappij aan te tonen.

Achter hem, aan de open ramen, fladderden stroken witte zijde in de warme bries. Zo werden de gedachten van de khagan en zijn familie naar de plek gezonden waar de ziel van de overledene – wie het ook was, ongetwijfeld een belangrijk persoon – zich weer had verenigd met de Eeuwige Blauwe Hemel en de Sluimerende Aarde, die de khagan en al zijn voorouders aanbaden in plaats van het pantheon van zesendertig goden die hun onderdanen vrijelijk mochten aanbidden.

En boven op die zesendertig waren er nog meer, uit gebieden die zo recent veroverd waren dat hun goden nog niet in de kudde waren opgenomen. Want deze man had tijdens zijn drie decennia durende heerschappij nog een handvol overzeese koninkrijken aan het rijk toegevoegd. Een koninkrijk voor elke ring die zijn met littekens bedekte vingers sierde, waartussen glanzende edelstenen flonkerden.

Een traditioneel geklede en getooide krijger. Zijn handen gleden van de armleuningen van zijn ivoren troon – die was gemaakt van de afgehouden slag tanden van de machtige beesten die ooit op de centrale grasvlakten rondzvierven – en bleven in zijn schoot liggen, verborgen onder banen met goud afgezette blauwe zijde. De indigo verf kwam uit het warme, weelderig groene gebied in het westen. Uit Balruhn, waar Nesryns mensen oorspronkelijk vandaan kwamen, voordat haar overgrootvader, gedreven door nieuwsgierigheid en ambitie, zijn familie had meegenomen over bergen, grasvlakten en woestijnen naar de godenstad in het dorre noorden.

De Faliqs waren van oudsher handelslieden, maar ze handelden niet in bijzonder dure goederen. Gewoon eenvoudige, goede stoffen en huis-tuin-en-keukenkruiden. Haar oom handelde daar nog steeds in, en was door verscheidene lucratieve investeringen nu redelijk welgesteld. Met zijn gezin bewoonde hij inmiddels een prachtig huis in deze stad. Dat was beslist een tree hoger op de ladder dan een bakker, het beroep dat haar vader had gekozen nadat hij hier was weggegaan.

‘Het gebeurt niet elke dag dat een nieuwe koning zo’n belangrijk persoon naar ons toe stuurt,’ zei de khagan ten slotte, in hun eigen taal en niet in het Halha, de taal van het zuidelijke continent. ‘Ik veronderstel dat we dat als een eer moeten beschouwen.’

Hij had net zo’n accent als haar vader, maar in zijn toon ontbrak de warmte, de humor. Dit was een man die zijn hele leven was gehoorzaamd en voor zijn kroon had gevochten. Die twee van zijn broers en zussen, die slechte verliezers waren gebleken, had laten executeren. De drie die het wel overleefd hadden... Een was er in ballingschap gegaan en de andere twee hadden trouw gezworen aan hun broer – door zich onvruchtbaar te laten maken door de genezers van de Torre.

Chaol boog zijn hoofd. ‘Het is mij een eer, grote khagan.’

Niet ‘majesteit’, dat was voor koningen en koninginnen. Er was geen term die hoog of groots genoeg was voor deze man, behalve de titel die zijn eerste voorouder had gedragen: grote khagan.

‘Het is u een eer,’ zei de khagan peinzend en zijn donkere ogen gleden naar Nesryn. ‘En uw metgezel?’

Nesryn onderdrukte de impuls om opnieuw te buigen. Dorian Havilliard was het tegenovergestelde van deze man, realiseerde ze zich. Maar Aelin Galathynius... Nesryn vroeg zich af of de jonge koningin meer gemeen had met de khagan dan met de Havilliard-koning. Of zou hebben, als Aelin lang genoeg bleef leven. Als ze haar troon ooit zou innemen.

Ze schudde die gedachten van zich af toen Chaol met gespannen schouders naar haar keek. Niet om wat de khagan zei, wist ze, niet vanwege het gezelschap, maar simpelweg vanwege het feit dat hij moest opkijken, dat hij in een rolstoel tegenover deze machtige krijger-koning stond. Het zou een moeilijke dag voor hem worden.

Nesryn boog haar hoofd licht. ‘Ik ben Nesryn Faliq, kapitein van de koninklijke garde van Adarlan. Heer Westfall had die functie voordat koning Dorian hem eerder deze zomer benoemde tot zijn rechterhand.’

Ze was dankbaar dat ze tijdens haar jaren in Klooffort had geleerd niet te glimlachen, niet ineen te krimpen, geen angst te tonen, dat ze had geleerd om haar stem koel en rustig te houden, ook al knikten haar knieën.

Nesryn ging verder: 'Mijn familie komt hiervandaan, grote khagan. Antica bezit nog steeds een stuk van mijn ziel.' Ze legde een hand op haar hart en de fijne stof van haar goud-rode uniform, de kleuren van het rijk waar haar familie zich vaak opgejaagd en ongewenst had gevoeld, schuurde langs het eelt op haar handpalm. 'De eer om in uw paleis te zijn is de grootste van mijn leven.'

En misschien was dat ook wel zo.

Als ze de tijd vond om haar familie te bezoeken in de rustige wijk Runni met zijn mooie tuinen, waar voornamelijk kooplieden en handelaren als haar oom woonden, zouden zij dat zeker zo zien.

De khagan glimlachte minzaam. 'Sta me dan toe u te verwelkomen in uw ware thuis, kapitein.'

Nesryn voelde, meer dan dat ze het zag, dat Chaol licht geïrriteerd was. Ze wist niet precies wat daar de aanleiding voor was: de referentie aan haar thuisland of de officiële titel die op haar was overgegaan. Maar ze boog haar hoofd opnieuw in dank.

De khagan zei tegen Chaol: 'Ik neem aan dat u hier bent om mij over te halen om mee te doen met die oorlog van u.'

Een beetje kortaf antwoordde Chaol: 'We zijn hier op bevel van mijn koning.' Er klonk iets van trots door in dat woord. 'Om een begin te maken met een naar wij hopen nieuw tijdperk van voorspoedige handel en vrede.'

Een van de kinderen van de khagan – een jonge vrouw met haren als vloeibare nacht en ogen als donker vuur – wisselde een spottende blik met de broer die links van haar stond, een man die misschien drie jaar ouder was dan zij.

Dat moesten Hasar en Sartaq zijn. Het derde en tweede kind, respectievelijk. Ze droegen gelijksoortige wijde broeken en geborduurde tunieken, en mooie leren laarzen die tot aan hun knieën kwamen. Hasar was geen schoonheid, maar dat werd ruimschoots gecompenseerd door haar ogen, het vuur dat erin danste toen ze naar haar oudere broer keek.

En Sartaq... Commandant van zijn vaders rukruiters. De rukhin.

De noordelijke luchtcavalerie van hun volk woonde van oudsher in

het hoge Tavangebergte, samen met hun rukhs: gigantische vogels, die qua vorm op adelaars leken en groot genoeg waren om koeien en paarden te vervoeren. Ze hadden niet de massa en het verwoestende gewicht van de wyverns van de IJzertandheksen, maar waren snel en wendbaar, en sluw als vossen. De perfecte rijdieren voor de legendarische boogschutters die met hen ten strijde trokken.

Sartaqs gezicht stond ernstig en hij hield zijn brede schouders naar achteren. Deze man voelde zich misschien wel net zo slecht op zijn gemak in nette kleren als Chaol. Ze vroeg zich af of zijn rukh, Kadara, op een van de zesendertig minaretten van het paleis zat, terwijl ze de bedienden en wachters in de diepte in de gaten hield en ongeduldig wachtte tot haar meester terugkwam.

Dat Sartaq hier was... Dan moesten ze het hebben geweten. Ruim van tevoren. Dat zij en Chaol zouden komen.

De veelbetekenende blik die Sartaq en Hasar wisselden sprak boekdelen voor Nesryn: zij hadden in elk geval de mogelijkheden van dit bezoek besproken.

Sartaqs blik gleed van zijn zus naar Nesryn.

Onwillekeurig knipperde ze met haar ogen. Zijn bruine huid was donkerder dan die van de anderen – misschien omdat hij zo veel tijd in de buitenlucht en de zon doorbracht – en zijn ogen waren zo zwart als ebenhout. Peilloos en ondoorgrondelijk. Zijn zwarte haar hing los, afgezien van een dun vlechtje dat over zijn gehoorschelp liep. Het haar viel tot over zijn gespierde borstkas en het golfde toen hij Nesryn – althans, dat zou ze durven zweren – een spottend knikje gaf.

Een armzalig, onaanzienlijk stel had Adarlan gestuurd. De invalide voormalige kapitein en de huidige van eenvoudige afkomst. Misschien waren de eerste woorden van de khagan over eer een verkapte belediging geweest.

Nesryn rukte haar aandacht los van de prins, maar ze voelde dat Sartaqs gretige blik aan haar bleef kleven, als een fantoomaanraking.

‘We brengen u geschenken van Zijne Majesteit de Koning van Adarlan,’ zei Chaol, en hij draaide zich om in zijn stoel om de bedienden achter hen te gebaren dat ze naar voren moesten komen.

Koningin Georgina en haar hof hadden de koninklijke schatkisten praktisch geplunderd voordat ze in de lente naar hun verblijf in de bergen waren gevluht. En de voormalige koning had in die laatste paar maanden veel van wat er over was weg weten te smokkelen. Voordat

ze hiernaartoe reisden had Dorian zich in de kluizen onder het kasteel gewaagd. Nesryn kon zijn galmende vloek nog horen, grover dan ze ooit uit zijn mond had gehoord, toen hij daar niet veel meer dan een paar gouden munten had aangetroffen.

Aelin had zoals gewoonlijk een plan gehad.

Nesryn had naast haar nieuwe koning gestaan toen Aelin in haar kamer twee hutkoffers opengooide. Daarin lagen sieraden te flonkeren die een koningin waardig waren – een koningin van sluipmoordenaars.

‘Ik heb voorlopig genoeg inkomsten,’ had Aelin tegen Dorian gezegd toen hij begon te protesteren. ‘Geef de khagan wat van het mooiste van Adarlan.’

In de weken daarop had Nesryn zich afgevraagd of Aelin blij was geweest om verlost te zijn van de dingen die ze met haar bloedgeld had gekocht. De juwelen van Adarlan zouden niet naar Terrasen gaan, zo leek het.

Terwijl de bedienden de vier kleinere hutkoffers uitstalden – Aelin had voorgesteld om de inhoud van de oorspronkelijke twee over vier koffers te verdelen, zodat het meer leek – en de deksels openden, drong het nog steeds zwiggende hof eromheen om het beter te kunnen zien. Er steeg een gemompel op bij de aanblik van de glinsterende edelstenen, het goud en het zilver.

‘Een geschenk,’ verklaarde Chaol toen zelfs de khagan naar voren boog om de schatten te bekijken. ‘Van koning Dorian Havilliard van Adarlan en Aelin Galathynius, koningin van Terrasen.’

De blik van prinses Hasar schoot naar Chaol toe toen hij die tweede naam uitsprak.

Prins Sartaq keek alleen maar naar zijn vader. De oudste zoon, Arghun, keek fronsend naar de sieraden.

Arghun... De politicus van de groep, geliefd bij de kooplieden en de machthebbers van het continent. Hij was lang en slank, een wetenschapper, iemand die niet in munten en mooie kleren handelde, maar in kennis.

Prins der Spionnen, werd Arghun genoemd. Terwijl zijn twee broers uitstekende krijgers waren geworden had Arghun zijn geest gescherpt, en nu had hij de leiding over de zesendertig viziers van zijn vader. Dus die frons bij het zien van de schat...

Halskettingen met diamanten en robijnen. Armbanden van goud en smaragd. Oorbellen – het waren bijna kleine kroonluchters – met saf-

fieren en amethisten. Prachtig gesmede ringen, sommige met edelstenen zo groot als zwaluweieren. Haarkammen, spelden en broches. Verdient met bloed, gekocht met bloed.

De jongste van de verzamelde koningskinderen, een bevallige vrouw met fijne trekken, boog zich er het dichtst naartoe. Duva. Haar slanke hand was getooid met een dikke zilveren ring met een belachelijk grote saffier. Ze drukte hem zacht tegen haar aanzienlijk gezwollen buik.

Misschien een maand of zes heen, hoewel de wijde kleding – paars en rozenrood waren haar kleuren – en haar tengere bouw dat konden vertekenen. Het was haar eerste kind, het resultaat van haar gearrangeerde huwelijk met een prins uit een overzees gebied ver in het oosten, een zuiderbuur van Doranelle die gemerkt had dat de Fae-koningin zich roerde en zich wilde verzekeren van de protectie van het zuidelijke rijk aan de overkant van de oceaan. Nesryn en anderen hadden zich afgevraagd of dit misschien een eerste poging van het khaganaat was om het aanzienlijke continent flink uit te breiden.

Nesryn stond zichzelf niet toe al te lang te kijken naar het leven dat onder die met sieraden getooide hand groeide. Als een van Duva's broers of zussen tot khagan werd gekroond, moest de nieuwe heerser – nadat hij of zij zelf voldoende nageslacht had geproduceerd – er allereerst voor zorgen dat degenen die de troon bedreigden geëlimineerd werden. Te beginnen met het nageslacht van zijn of haar eigen broers en zussen, als die aanspraak maakten op de heerschappij.

Ze vroeg zich af hoe Duva dat kon verdragen. Of ze al hield van het kindje dat in haar baarmoeder groeide, of dat ze wijs genoeg was om dat gevoel niet toe te staan. Of de vader van het kind alles zou doen wat in zijn macht lag om het in veiligheid te brengen, mocht het zover komen.

Eindelijk leunde de khagan weer achterover in zijn troon. Zijn kinderen waren weer rechtop gaan staan en Duva's hand viel langs haar zij.

'Sieraden,' legde Chaol uit, 'gemaakt door de beste ambachtslieden van Adarlan.'

De khagan speelde met een ring van gele kwarts aan zijn eigen hand. 'Als ze uit de schatten van Aelin Galathynius komen, geloof ik dat met een.'

Nesryn en Chaol hielden hun adem even in. Ze wisten – hadden